

بنیاتی ناقرنا سهرسنگی

ب/کارزان محمد حسین بامهرنگ

سهرسنگ نیکه ژ هاشینگه مین گهشت و گوزاری بیت بناؤ و دهنگ ل کوردستانا باشور سهر ب قهزا نامیدی قهیه، نیزیکی (۲۷کم) ژئ دویره و ل سهنته ری پاریزگه ها دهوکی (۶۲کم) ژئ دویره، نیزیکی (۲۰) هزارا که سان ل دژین، ژ هردوو تاینان پیک دهیت، بوسلمان و مهسیحی، ل پتیا وان بوسلمانن، سهرسنگ دهاته نیاسین وهک ناحیه هه ل سهردهمی حوکمرانیا دهولهتا عوسمانی ل سهر عراقی و دوی دهمی دا بنگه هی ناحی ل گوندی (داوودی) بوو، پشتی شه ری ئیکی یی جیهانی ب دوماهی هاتی ل سالا ۱۹۱۸ و دامه زاندا دهولهتا عراقی ل سالا ۲۱ ۱۹ بنگه هی ناحی هاته قهگوهاستن بو نافه ندا قهزا نامیدی پشتی بورینا ۲۱ سالان، ئانکول سالا ۱۹۵۲ بنگه هی

ناحی بو چاره کا دی و دوماهی هاته قهگوهاستن بو سهنته ری ناحیا سهرسنگی، ژلای میژوی قه، دهقرا سهرسنگی گومان تیدا نینه دهیته هزارتن ژ دهقرا هره گرنگ ل بهدینان ب گشتی و قهزا نامیدی ب تایه تی، خودان دیروکه کا پرا که قناره و ب دهه ان رویدان و سهرهاتیین میژوییی ل سهر جهی وی تومار کرینه، دیسان کانیه کا پیروز بوو ب دهرجونا سهدان که سین به نیاس و شاره زا و بگره ژ زانا و شیخ و مهلا و ماموستا... هتد، ب دهست خو قه ئینانا باوه رنامین بهرز و بلند ده می بوارندا، ههروه سان گلهک پاشماوه و شیونه وار و کافله گوند ل دیارن کو دینه به لگه بهک مرو قه بهری هزاران سالان ل سهر ناخا وی دژیان و ژیار یا بهرده وام بوو، بو نمونه ل سالا ۱۹۵۴

دهمی حکومه تا پاشایه تی رابوی ب ئاقرنا قهسرا پاشایی عراقی (فهیسه ل دووی) ل سهرسنگی، هه ر ژ دهسیکا کولانی هزاره کا ئینتیکین دیرین بهرچاؤ بوون وهک (جهرگین ئاقی، ههستیین مروشان) نه ق چندی مروقی پالدهت هندهک دویفچونا بو بکهت دا کو روژهک بهیت بهرتوکه کا میژوییی یا قهشارتی و راسته و خو ژئ ئاشکرا بکهت.

رامانا ئاقی سهرسنگ

نه گه ر نه م نیرینه کی ب دهینه نافه روکا بهرپه رین رابردوویا قهزا نامیدی ب گشتی دی بو مه ئاشکرا بیت کو نه ق جهی نوکه نه م ل دژین (سهرسنگ) ب گلهک ئاقین دی دهاته نیاسین و هه ر نافه کی رامانه کی دده تی دده می دیروک نفیسا ئامازه پی ددا و باسی ل دکر، دیسان نه وان

نافه دهاته گوهارتن ژ دهمه کی بو دهمه کی دی ل دویف کارئینانا زمانی خه لکی وان سهرده مان ل سهرسنگی ئانکجی دبوون، نه قه ژئ نیشانه کا دی یه بو مه رادگه هینیت ژ بو دویاتکرنا سهرسنگی جهی گونده کی که قنه و گه لهک دهوله تیین که قنار دهسته لاتداریا خو ل سهر کریه و پویته و بایه خ پی دایه، هه ر ژ میژویا پ-ژ و تا میژویا ئیسلامی، سه بارهت ب رافه کرنا په یقا (سه سنگ) گه لهک بیر و بوچون و رامانان ب خو قه دگریت، به ل تا نه قرو میژو نفیس و وارناس ریک نه که قتیینه د بهرتوکیین خو دا ل دور بنیاتی نافکرنا (سهرسنگی) له ورا نه و پیزانین گه هشتینه مه و ب دهست مه که قتیین گریدایین ب بابه تی مه نه م گه هشتینه فان چهند نه نجامان و ب شیویه کی کورت دی ل سهر په یقین:-

۱- (سهرسنگ) ژ دوو په یقان پیک دهیت (سه-سینگ) ب رامانا سینگی ئاقی ددهت چونکی بهری جهی سهرسنگی ب تایهت ل کومه لگه ها ئازادیی ئاؤ ل قیزی دبیته دوو پشک یا ئیکی بهر هف روژ ئاقایی سهرسنگی دجیت و دگه هیته سهر ریباری (خابیری) و پشکا دووی ژ ئاقی بهر هف روژ هلاتی سهرسنگی دجیت و دریزیته سهر ریباری (زییی) ژ بهر فی چندی نه ق جهه هاتی نافکرین ب سهرسنگی ئانکو سینگی ئاقی.

۲- ل دویف گوتنن دانعه مرا و ریه سپین دهقرا سهرسنگ نه ق نافه هاتی وهرگرتن ژ ئاقی گوندی شنگی یی مه سیحیا دکه قیته دهقرا قهزا زاخو، چونکی ل فی گوندی مه سیحیا شنگی ل سالا ۱۹۲۲ یی نه خوشیا تاعونی ل پهیدا ببو و به لاقیبو و گه لهک که سان گیانی خو ژ دهست دان، و هندهک ژ وانا قورتال بیون ژ فی نه ساخیا گران ره قین بهر هف دهقرا قهزا نامیدی هاتن و قهستا شینکاتی و ئافا کانین زهلال ل جهی سهرسنگی کرن و ل جهوار بون و هه ر ب ئاقی گوندی خو یی که قن شنگی نه و جه نافکر و پاشی روژ بو روژی نه ق نافه ل سهر ده فی خه لکی سفک

ددهت نه قه ژئ د ژفریته جهی سروشتی جوگرافیا جهی (سهرسنگی) کو دکه قیته سینگی چیایی (گاره) ی بلنداها فی چیایی د گه هینه (۱۰۴۶) ل سهر ئاستی ده ریایی.

ژیدهر

۱- محمد عبدالله ئامیدی-یاده کا سهرسنگی کوفارا دهوک هزارا (۷) په ری ۴۸-۵۰ دهوک سالا ۱۹۹۹.
۲- جمال بابان- آگول سماو المدن و المواقع العراقیه الجزو الاول- بغداد ۱۹۷۹-ص- ۲۰۰۱-۲۰۰۲.

۳- جمال بابان- آگول سماو المدن و المواقع العراقیه- الجزو اپانی- بغداد ۱۹۸۹-ص ۱۴۹-۱۵۰

بویه تا هاتی گوهارتن ژ شنگی بو سنگی و په یقا سهر ل ژنده بویه ژ بهر بلنداها وی جهی ل ئانکجی بوین و بویه سهرسنگی.
۳- ل سهر چاقین میژوییی دا هاتی دیارکرن کو په یقا (سهرسنگ) ژ نه ژاد قه هردوو په یقین (سهرسن) هاتی نه که سهرسنگ :-

۱- سهر زمانی مهیی کوردی دا رامانا جهی بلند ددهت.
۲- (سن) په یقه کا بیانی یه رامانا گرتیت ههردوو پیکفه دبیته (سهری گری).

۴- رافه کرنا دوماهیکی ل دور شروفه کرنا (سهرسنگ) نه و پتر دگه ل راستی دا د گونجیت و بهر عاقله ۱۹۸۹-ص ۱۴۹-۱۵۰ (سهرسنگ) رامانا (سینگی چیایی)